

nus, patria Belga Mosæ Trajectensis, ordinis S. Augustini monachus et visitator generalis, Ferdinandi imperatoris consiliarius et historiographus, publici juris fecit: *Monasticum Augustinianum, complectens omnes ordines sub D. Augustini regula militantes, — Constitutiones ordinis S. Augustini, etc.* Viennæ diem clausit extremum, anno 1629.

CRUSIUS. — Christianus Augustus Crusius, natione Germanus, philosophus et theologus heterodoxus, vita functus anno 1775, multa tum philosophica tum theologia edidit opera, inter quæ *Philosophiam moralem, — Logicam, etc.*

CRUX. — Joannes de la Crux, natione Hispanus, ordinis S. Dominici monachus, edidit: *Directorium conscientie, — De statu religionis et de privilegiis, etc.* Floruit sæculo xvi.

CUCCH. — Marcus Antonius Cucchus (Cucco), natione Italus, patria Papiensis, jurisconsultus perceleber, plurima de jure concinnavit opera, inter quæ: *Institutiones juris canonici.*

CUDWORTH. — Rodolphus Cudworth, natione Anglus, theologus scientia et eruditione clarus, fato functus anno 1688, plurima scripsit opera, quorum præcipua sunt: *Tractatus de æternitate et immutabilitate justi et injusti, — De immortalitate animæ, — De amore Dei, etc.*

CUJAC. — Jacobus Cujacius (Cujas), natione Gallus, patria Tolosæ, jurisconsultus insignis, et per multos annos professor, obiit anno 1590, ætatis suæ 70. Multa de jure scripsit, 10 vol. in-fol. impressa Parisiis, 1658.

CUNILIAT. — Fulgentius Cuniliati, natione Italus, patria Venetus, ordinis S. Dominici monachus, vir scientia et doctrina clarus, theologiam docuit, et varia tum Latine tum Italice concinnavit opera, sub his titulis: *Universæ theologiæ moralis accurata complexio, — Bibliotheca eucharistica, — Il religioso claustrale negli esercizi spirituali, etc., etc.* Obiit anno 1759.

CURIEL. — Joannes Alphonsus Curiel, natione Hispanus, canonicus et doctor Salamanticensis, theologiæ professor, annis et labore confectus obiit, anno 1609. Scripsit *Controversias in diversa loca sanctæ Scripturæ, — Commentaria in secundam secundæ D. Thomæ, etc.*

CURTENBOSCH. — Joannes a Curtensbosch, natione Belga, patria Gandavensis, vir litteris et scientia ecclesiastica insigniter ornatus, scripsit: *Acta concilii Tridentini, et obiit Romæ, anno 1550.*

CUSAN. — Nicolaus a Casa vel Casanus, natione Germanus, patria Trevirensis, S. R. Ecclesiæ cardinalis, vir scientia et eruditione clarus, obiit anno 1464. Varia concinnavit opera, quorum præcipua: *Tractatus de mysteriis, — Exercitationes, — Controversiæ, — Concordantia catholica, — De conjecturis novissimorum temporum, etc.*

CYPRIAN. (S.) — Sanctus Cyprianus, episcopus Carthaginensis et martyr anno 258, varia concinnavit opera, quorum præcipua: *De testimoniis, — De unitate Ecclesiæ, — De lapsis, etc.* Vide *Patrologiam Latinam*, tom. IV, edit. J. P. Migne.

CYRILL. ALEX. (S.) — Sanctus Cyrillus Alexandrinus episcopus, multos post labores obiit, anno 444. Multa et eximia scripsit, collecta in *Patrologia Græca* quam edid. J. P. Migne.

CYRILL. IHER. (S.) — Sanctus Cyrillus Hierosolymitanus archiepiscopus, scientia et laboribus insignis, obiit anno 386. Varia reliquit opera quæ nuper collegit J. P. Migne, in *Cursu Patrologiæ Græcæ*, tom. XXXIII.

D

DALL. — Joannes Dallæus (Jean Daillé), natione Gallus, pastor heterodoxus, apud Protestantas per-

celebris, obiit Lutetiæ, 15 april. anno 1670. Multa opera scripsit, inter quæ: *De jejuniis et quadragesima, — De fidei ex Scripturis demonstratione, etc., — De sacramentali, sive auriculari confessione.*

DAMASC. — S. Joannes Damascenus, Damasci natus, doctissimus sacerdos et fidei defensor, monasterium Sancti Sabæ apud Hierosolimam adiiit, ubi decessit circiter anno 760. Plures composuit *Tractatus theologiæ, et Hymnos, Dialecticam et Physicam.*

DAMHOUDER. — Jossius Damhouderius vel Damhauderius (Josse de Damhouder ou Damhauder), natione Belga, doctus jurisconsultus, decessit anno 1581. Scripsit: *Patrocinium pupillarum, minorum et prodigorum, — Enchiridion rerum criminalium, — Praxim rerum civilium, — Praxim rerum criminalium.*

DAMIAN. — Petrus Damianus cardinalis, episcopus Ostiæ creatus ex priore Sanctæ Crucis Avellanæ, Faenæ decessit 22 febr. anno 1072. Scripsit: *Epistolas, Sermones et Opuscula.* Vide Damiani opera, tom. CXLIV, CXLV *Patrologiæ Latine.*

DAN. — Daniel Gabriel, Rothomagi natus, e Societate Jesu, Lutetiæ decessit, 23 jun. anno 1728. Studio doctissimus per longam vitam multa opera composuit quorum præcipua sunt: *Le Voyage au monde de Descartes, — Histoire de la milice française, — Histoire de France.*

DAOX. — Daoix Stephanus, natione Hispanus, canonicus regularis S. Augustini, decessit anno 1619. Scripsit: *Lexicon juris civilis et canonici.*

DAUD. — Adrianus Daude, monachus, natione Germanus, decessit anno 1755. Scripsit *Historiam universalem et pragmaticam romani imperii.*

DE ALEXAND. — Cajetanus de Alexandris, clericus regularis, edidit opus cui titulus est: *Confessarius monialium.*

DEBREYN. — Debreyn, natione Gallus, medicus, medicinæ professor, ordinis Ci-terciensis monachus, librum edidit cui titulus: *Essai sur la théologie morale, considérée dans ses rapports avec la physiologie et la médecine...*

DE CASS. — Simon de Cassia edidit opus cui titulus est: *Commentar. in Evangelia.*

DECIAN. — Tiberius Decianus, natione Germanus, Utinæ natus, jurisconsultus, decessit anno 1581. Scripsit *Responsa...*

DECIVS. — Philippus Decius (Decio), natione Italus, jurisconsultus Mediolanensis, exsul e patria Galliam adiiit, ubi jus professus est. Obiit anno 1555. Multa opera edidit quorum præcipua sunt: *Consilia, — De regulis juris.*

DECRETUM GRATIANI, vid. Gratianus.

DE GRAFFIS, Jacobus, vid. Graffis.

DE JUSTIS, Vincentius, vid. Justis.

DELBEN. — Thomas Delbene (Delbeni), natione Italus in diocesi Tarentina floruit xvii sæculo. Clericus regularis erat optimusque theologus. Scripsit opera quibus tituli sunt: *De comitiis, seu parlamentis dubitationes morales, — De immunitate et jurisdictione ecclesiastica, — Summa theologica, — Tractatus morales.*

DELILLE. — Dominus Josephus Delille, natione Gallus, ordinis S. Benedicti monachus, obiit 24 januar. 1766. Scripsit *Historiam jejunii, — Tractatum dogmaticum et historicum de elemosyna.*

DELING. — Josephus Pius Joannes Delingan, edidit opus cui titulus est: *Calibatus vindiciæ.*

DEL PAS. — Angelus Del Pas, natione Hispanus, Perpinianensis, ordin. Min., desinente xvi sæculo floruit. Jussus a Sixto V, scripsit *Commentaria in quatuor evangelistas.* Alia opera etiam edidit quorum præcipua sunt: *Commentaria in Abdiam prophetam, — De cæna eucharistica.*

DELRIO. — Martinus Antonius Delrio, natione Belga, illustris professor Societatis Jesu, Antuerpiæ natus 1551, Lovani obiit 29 octob. 1608. Præcipua

inter ejus opera sunt: *Disquisitiones magicæ, — Commentaria in Genesim, Canticum canticorum et Jeremiam Lamentationes, — Commentaria in loca difficultiora et utiliora Scripturæ sacræ.*

DE LUGO Joannes, vid. Lago.

DEMPST. — Thomas Dempster, natione Scotus et nobilis, jurisconsultus, orator, poeta, unus inter eruditissimos istius sæculi, florebat ineunte xvii sæculo. Scripsit: *Historiam ecclesiasticam Scotiæ, — Etruriam regalem, — De antiquitatibus Romanis Rosini.*

DESCH. — Stephanus Deschamps, natione Gallus, e Societate Jesu, obiit plenus dierum et virtutum, anno 1701. Scripsit opus cui titulus est: *De hæresi Janseniana.*

DESESS. — Alexius Desessarts, natione Gallus, Lutetiæ natus anno 1687, clericus, obiit 22 maii 1774. *Dissertationem* edidit, in qua probatur S. Paulum matrimonium dissolutum esse non docuisse, quando vir vel uxor religionem Christianam amplectitur. Præterea scripsit: *Défense du sentiment des SS. Pères et des docteurs catholiques sur le retour d'Elie, et Examen du sentiment des SS. Pères et des anciens Juifs sur la durée des siècles.*

DEVOT. — Devoti Joannes, Romæ natus 11 juli anno 1744, obiit ibidem 18 septemb. anno 1820. Jurisprudentiæ et juris canonici peritus fuit. Primum juris canonici professor, episc. Anagninæ, deinde Carthaginis in partibus infidelium creatus est; tandem muneribus camerarii secreti Pi VII et consultatoris congregationum Immunitatis et Indicis functus est. Pontifex hic doctus duo eximia opera edidit: *De notissimis in jure legibus, — Institutiones canonicæ*, quibus addendum est: *Jus canonicum universum.*

DIAN. — Diana Antoninus, clericus regularis, natione Italus, migravit ad Dominum anno 1665. Scripsit præcipue opus cui titulus est: *Resolutionum moralium pars prima et secunda.*

DIAZ. — Joannes Bernardus Diaz de Lugo, natione Hispanus, natus est anno 1495. Illustris est sanctitate, ingenio et scriptis. Primum professor juris canonici apud Salmanticam, episc. Calagurris a Carolo quinto creatus est. Concilio Tridentino adfuit. Scripsit opera quibus tituli sunt: *Practica criminalis canonica in qua omnia fere flagitia quæ a clericis committi possunt cum eorum penis describuntur, — Regule juris, cum suis ampliationibus et restrictionibus.*

DICASTILL. — Joannes de Dicastillo, Neapoli natus anno 1585, ingressus est in Societatem Jesu anno 1600. Rhetoricam, philosophiam, ac viginti quinque annis theologiam Toleti, Murcia et Viennæ docuit. Subinde functus est munere Delingianæ Academiæ Cancellarii et Ingolstadii studiorum præfecti. Ingolstadii decessit, die 6 martii 1655. Edidit: *De justitia et jure, — De sacramentis, — De juramento et censuris.*

DIDAC. — Didacus de Arragonia (Petrus Franciscus) edidit, anno 1755, opus cui titulus: *Elucidatio privilegiorum ordinis regularium.*

DIODOR. — Diodorus Siculus, ceber historicus, imperantibus Julio Cæsare et Augusto florebat. Scripsit *Bibliothecam historicam.*

DIONYS. ALEX. — S. Dionysius, patriarcha Alexandrinus, florebat anno 247. Contra Sabellium, durante Novatianorum schismate, et Cornelium papam, fortiter egit. Obiit anno 265. Hujusce docti sanctique episc. solummodo supersunt: *Fragmenta, — Epistola canonica, — Epistola adversus Paulum Samosatenum.*

DIONYS. (S.) AREOP. — S. Dionysius Areopagita a S. Paulo ad idem conversus, episcopus Atheniensis institutus est. Palmam martyrii adeptus est Athenis, anno 95: *Opera S. Dionysio attributa, cum*

scholiis S. Maximi, et paraphrasi Pachimeræ Græcæ et Latine edidit J. P. Migne in *Patrologia Græca, sæculo I.*

DIONYS. CART. (S.) — Dionysius Carthusianus, natione Belga, in diocesi Leodii natus, migravit ad Dominum, anno 1471. Scientia pariter et virtutibus clarus fuit. *Doctor exstaticus* cognominatus est. Multa hujus sunt opera: *De quatuor hominis novissimis, — De Immaculata Conceptione, — Tractatus adversus Alcoranum, — Speculum conversionis peccatoris...*

DIONYS. HALICARN. — Dionysius Halicarnasæus Romam adiiit, ubi per 22 annos mansit, anno circiter 30 ante J. C. Composuit librum cui titulus est: *De antiquitatibus Romanis.*

DODWELL. — Dodwellus Henricus, natione Anglus, Dublinæ natus, anno 1641, professor historiæ Oxonii, obiit anno 1711. Quamvis laicus, scientiis ecclesiasticis sese dedit et multa opera composuit quorum præcipua: *Dissertationes Cyprianicæ, — Acta sincera martyrum, etc., etc.*

DOMINIC. GUBERN. — Dominicus Gubernatis a Sospitello, ex reformata provincia D. Thomæ Apostoli, sacræ theologiæ lector, ac chronologus totius ordinis Minorum, florebat sæculo xvii. Plura edidit opera quorum præcipua: *Orbis seraphicus, historia de tribus ordinibus a seraphico patriarcha S. Francisco institutis, deque eorum progressibus et honoribus per quatuor mundi partes, — Umbra illuminata..., — Descriptio status, quem seraphica religio habebat anno 1680.*

DOMINIS. — Marcus Antonius De Dominis, primum monachus Societatis Jesu, deinde episcopus, et partibus Protestantium addictissimus, ad veram fidem rediit, deinde suæ conversionis pœnituit. Prope Dalmatiam natus est, anno 1566, ex familia Gregorii X, et veneno interiit Romæ, anno 1624. Scripsit *Tractatum de republica ecclesiastica, et alterum opus cui titulus est: De radiis visus et lucis in vitris perspectivis et iride.*

DONAT. — Hyacinthus Donatus, ordinis Prædicatorum, scripsit opus cui titulus est: *Praxis rerum regularium.*

DONEAU. — Hugo Donellus, jurisconsultus xvi sæculi, Avarici et Aureliani juris professor, salvus evasit e cæde Protestantium et Alemaniam adiiit, ubi decessit professor jurisprudentiæ, anno 1591. Juris et litterarum peritissimus erat. Hujus opera sunt: *Commentaria juris civilis, — Opera posthuma, et De testamentis.*

DOUJAT. — Doujatius Joannes, Lutetiæ advocatus ad Parlamentum, natione Gallus, Lutetiæ decessit anno 1688. Doctorum juris facultatis Parisiensis decanus, solus lector et regalis professor juris canonici in collegio Galliæ, regis historiographus, et unus ex Academia erat. Modestia, æquitate, misericordia erga pauperes insignis. Cujus sunt opera præcipua: *Építome historiæ Græcæ et Romanæ, — Prænotiones canonicæ et civiles, — Historia juris canonici, — Laudes virorum illustrium Veteris Testamenti.*

DRIED. — Joannes Driedo vel Dridoens, clarus theologus xvi sæculi, natione Belga, studuit Lovanii. Canonici S. Petri Lovaniensis et parochi S. Jacobi ejusdem urbis muneribus functus est. Migravit ad Dominum anno 1555. Inter opera theologica quæ scripsit eminent: *De gratia et libero arbitrio, — De eccl. scripturis, — De libertate Christiana, — De captivitate et redemptione generis humani, — De concordia liberi arbitrii et prædestinationis.*

DRIPT. — Laurentius A Dript, Gladbacensis SS. Theologiæ lector, principis Paderbornensis in ecclesiasticis consiliarius, et in spiritualibus commissarius, florebat xvii sæculo. Cujus sunt opera præcipua: *Anti-Decalogus, — Theologus politicus...*

DROUWEN. — Renatus Drouvenius (René Drouin), natione Gallus, ingenio et virtute clarus, ordinis Prædicatorum, in Italia decessit quam adierat exsul e patria propter res Jansenianas, anno 1742. Scripsit opus cui titulus est: *De re sacramentaria*.

DUARD. — Duardus Leonardus edidit *Commentarium bullæ Cænæ*.

DEAREN. — Franciscus Duarenus, clarus professor juris Avarici ubi decessit anno 1559. Si historico de Thou adhibeas fidem, optimus erat sui ævi jurisconsultus. Scripsit opera sequentia: *Pro libertate Ecclesiæ Gallicanæ adversus Romanam, defensio Parisiensis curiæ*, — *De sacris Ecclesiæ ministeriis ac beneficiis libri octo*, — *Commentaires sur le code et sur le Digeste*, — *Lettre sur les plagiaires*.

DUBOIS. — Girardus Dubois, e congregatione Oratorii, Aureliani natus anno 1628, migravit ad Dominum anno 1696. Bibliothecarii muneribus functus est domus Sancti Honorati et manuscripta P. Le Coindre habuit. Cujus: *Historia Ecclesiæ Parisiensis*.

DUCASS. — Ducasse Franciscus, clarus canonista, natione Gallus, canonicus, deinde archidiaconus et officialis Condomii, in hac urbe decessit anno 1706. Scripsit duo opera quibus tituli sunt: *De jurisdictione ecclesiastica contentiosa*, — *De jurisdictione voluntaria*.

DUCHESS. — Duchesnius Andreas (André Duchesne), natione Gallus, historiarius clarus et doctus scriptor, cum ad villam iret, obrutus curru fuit et Lutetiæ decessit, anno 1640. Cujus præcipua sunt opera: *Historiæ Francorum et Normannorum scriptores*, — *Summorum pontificum historia*, — *Cardinalium Gallorum historia*, — *Collectio scriptorum historiæ Gallicæ*.

DUENN. — Petrus Duennas edidit opus cui titulus est: *Regulæ*.

DUGUET. — Jacobus Josephus Duguet, natione Gallus, theologiæ professor Lutetiæ, Quesnelli amicus, sese opposuit constitutioni *Unigenitus*, ideoque per multas regiones vitam errantem degere coactus est. Obiit Lutetiæ, 1755. Multa et optima scripsit opera. *Duguet, solide et touchant*, inquit abbas Trublet, *tient de Nicole et de Fénelon: Traités dogmatiques sur l'Eucharistie, sur les exorcismes et sur l'usure*, — *Commentaires sur l'ouvrage des six jours et sur la Genèse*, — *Explication du livre de Job*, — *Explication de 75 psalmes*, — *Plusieurs autres commentaires sur l'Écriture*, — *Traité des principes de la foi chrétienne*, — *Conférences ecclésiastiques*, — *De l'institution d'un prince*, ou *Traité des qualités, des vertus et des devoirs des souverains*.

DUHAM. — Duhamel Joannes Baptista, natione Gallus, in Normannia natus, e congregatione Oratorii, deinde parochus, cancellarius tandem Ecclesiæ Bajocensis, electus a Colbert fuit secretarius Academiæ scientiarum. Clarus est et ingenio et scientia necnon operibus quorum præcipua sunt: *Theologia speculatrix et practica*, — *Astronomia physica*, — *De meteoris et fossilibus*, — *De consensu veteris et novæ philosophiæ*, — *Histoire de l'Académie des sciences*.

DUN. DE CHARN. — Franciscus Ignatius Dunod de Charnage, natione Gallus, decessit anno 1752, scientia et probitate clarus. Scripsit opera plura inter quæ: *Traité des prescriptions*, — *De la main-morte et des retrais*, — *Mémoires du comté de Bourgogne*.

DUPASQ. — Sebastianus Dupasquier, Minorita conv., sacre theologiæ doctor emeritus; pater provinc. S. Bonaventuræ, et conventus Cameracensis alumnus, xvii sæculo florebat. Litteris mandavit: *Summam philosophiæ scholasticæ*, — et *Summam theologiæ Scoticæ*.

DUPIN. — Gabriel Du Pineau, natione Gallus,

Andegavi natus anno 1575, in eadem urbe decessit 15 octob. 1644. Jurisconsultus celebris fuit; vicissim consiliarius ad præsidiale et dux generalis magisterque Andegavi. Cujus opera sunt: *Quæstiones et consultationes*, — *Notæ in jus canonicum Latinæ*.

DUPIN. — Ludovicus Elies Dupinius, natione Gallus, in Normannia natus anno 1657, clericus, illustris doctor Sorbonicus, agitatam post vitam, Lutetiæ decessit anno 1719. Jansenianæ parti addictus erat. Maximus ordo, stylus parum correctus, sed facilis et nobilis, moderatæque opinionis in suis operibus eminent. Hujus præcipuum opus est: *Nova bibliotheca auctorum ecclesiasticorum, cum tractatu de antiqua Ecclesiæ disciplina*.

DURAND. — Bartholomæus Durandus, Gallus, Antipolensis, jubilatus lector provinciæ S. Ludovici regul. observ. ac pater, vir ingenio clarus, sermone scholasticus ac religiosissimus, florebat desinente xvii sæculo. Scripsit ac edidit opera sequentia: *Clypeus Scoticæ theologiæ contra novos ejus impugnatores*, — *Fides vindicata, quatuor libris comprehensa, in quibus refutantur hæreses*, — *Dissertationes ecclesiasticæ pro foro tam sacramentali, quam contentioso*.

DURAND. — Guillelmus Durandus, cognominatus *Speculator*, natione Gallus, doctor, juris canonici professor apud Mutinam, capellanus summi pontificis Clementis IV, et auditor palatii, missus ad concilium Lugdunense celebratum anno 1274, denique episcopus factus Mimatensis anno 1286, Romæ migravit ad Dominum anno 1296. Cujus opera: *Speculum judiciale*, — *Repertorium aureum juris*, — *Rationale divinarum Officiorum*.

DURAND. — Joannes Stephanus Durandus (Duranti), natione Gallus, advocatus generalis, deinde primus præses ad parlamentum factus ab Henrico III, occisus fuit tempore furorum (de la Ligue), anno 1589. Opus illi attributum fuit optimum cui titulus est: *De ritibus Ecclesiæ catholicæ*.

DUV. — Andreas Duvallius, natione Gallus, regius in Sorbona professor, theologus non magis pretii, Richerii infensus hostis, obiit anno 1658. Plura opera composuit: *Commentarium scilicet in Summam S. Thomæ*, — *De suprema Romani pontificis in Ecclesiam potestate*.

E

ECHARD. — Echardus Jacobus, natione Gallus, Rothomagi natus anno 1644, ordinis Prædicatorum, Lutetiæ obiit 1724. Partim scripsit opus cui titulus est: *Scriptores ordinis Prædicatorum recensiti notisque historicis et criticis illustrati*. Scripsit quoque: *Sancti Thomæ Summam suo auctori vindicatam*.

ECKED. — Forsitan Eikelius, Eichelius De Rautenkron Joannes, jurisconsultus et litterarum cultor, natione Germanus, qui plura opera ad jurisprudentiam attinentia composuerat, obiit 1688. Citantur hujus Ecked: *Commentaria ad titulum ff de rebus dubiis*.

ECKIUS. — Eckius vel Echius Joannes, natione Germanus, natus anno 1486, theologiæ professor doctissimus, multa scripsit adversus Lutherum, Carlstadt, Melancthon, et fortiter egit contra Protestantes; migravit ad Dominum anno 1545. Cujus sunt: *Homiliæ*, — *Opera contra Lutherum*, — *Tractatus duplex de sacrificio Missæ*, — *Commentaria in prophetam Aggæum*.

EHVENT. — Adamus Ehventreich, Societatis Jesu, cui attribuitur opus: *Principiorum de usu probabilis opinionis declaratio*.

EISELIN. — Michael Eiselinus, natione Germanus, patria Gamundianus in Suevia, sacre theologiæ

doctor, accessit ad Societatem Jesu anno 1584. Philosophiam triennio, theologiam 21 annis professus est Dillingæ et Ingolstadt, ingenti plausu atque fructu. Ictus apoplexia prope Constantiam migravit ad Dominum die 16 novemb. 1615. Edidit: *Disputationes theologicas de divina gratia*.

EISENH. — Eisenhart Joannes Fridericus, doctus jurisconsultus, natione Germanus, juris professor, obiit 1785. Multa opera scripsit, inter quæ præcipua sunt: *De jure diplomatico*, — *Institutiones historiæ juris literariæ*, — *Institutiones juris Germanici privati*.

ELEI. — Benjaminus Eliel, Belga, ex Minoritis Recollectis prov. Argentinæ, seu superioris Germaniæ, sacre theologiæ professor publici juris, ineunte xviii sæculo fecit: *Theologiam moralem sacramentalem, per modum conferentiarum casibus practicis applicatam*.

ELIZ. — Michael de Elizalde, natione Hispanus, patria Echalaensis in diocesi Pampilonensi, Societatem Jesu complexus est anno 1655. Docuit humaniores litteras, philosophiam et decem annis theologiæ scholasticam partim Vallisoleti, partim S. Francisci Xaverii studiis præfuit. Redux in Hispaniam Vallisoleti præfecturam studiorum aliquandiu gessit. Edidit dum Neapoli degeret: *Formam veræ religionis quærendæ et inveniendæ*.

EMMAN. A. MONT. OLIVET. — Emmanuel a Monte Oliveti, Lusitanus, ex oppido Villa del Conde, provinciæ Portugalliæ Regul. observant. alumnus, jubilatus lector, definitor, ac in jure canonico et regulari eruditissimus, prælo dedit vernacule satis egregium opus inscriptum: *Practica regularis, ac modus procedendi in visitationibus judicialibus alumnorum Seraphicæ religionis*, — *De casibus reservatis*.

ENGEL. — Ludovicus Engel, Austriacus, Walgramiensis, ordinis S. Benedicti, Mellicii professor, in universitate Salisburgensi SS. Canonum professor longe celeberrimus in lucem emisit versus medium xvii sæculi: *Collegium universi juris canonici*.

ENGELBR. — Hermannus Henricus Engelbrecht, natione Germanus, jurisconsultus, juris professor, et tribunalis præses, obiit 1760. Cujus præcipua opera: *De meritis Pomeranorum in jurisprudentiam naturalem*, — *Selectiores consultationes collegii jurisconsultorum academiæ Cryptivallensis*.

ENGELGRAV. — Henricus Engelgrave, natione Belga, Antuerpiæ natus, Societatis Jesu, professor in multis collegiis et denique rector Antuerpiæ. Obiit Antuerpiæ 8 mart. 1670. Magna scientia præditus erat. Multa opera edidit quorum præcipua sunt: *Lux evangelica in omnes dominicas, duobus tomis*, — *Cælestis pantheon in festa et gesta sanctorum*, — *Cælum empyreum in festa per annum, et in omnes ordinum patriarchas et particulares tutelares*.

EPIPHAN. — S. Epiphanius, Ecclesiæ Pater, in Palæstina natus, Salaminiæ episcopus factus, anno 568, adversus Origenem, Arium, Apollinarem impugnavit, migravit ad Dominum, anno 405. Vide S. Epiphanii opera in *Patrologia Græca*, edit. Migne.

ERASM. — Desiderius Erasmus in Hollandia natus, anno 1467, obiit 12 julii 1536. Totum mundum fere peragraverat, apud omnes benigne receptus curias; ingenio, scientia et scriptis clarus erat. Multa opera edidit inter quæ: *Dementiæ laudes*, — *Colloquia*, — *Novi Testamenti versio*.

ERCOL. — Ercolus Hieronymus, jurisconsultus Romanus: *Dissert. del giuoco del lotto, che sia degno di essere da per tutto proibito*. (Tom. V, 258.)

ESBACH. — Esbach, jurisconsultus, opera jurisconsulti Carpovii notis ampliavit.

ESCOB. — Antonius de Escobar et Mendoza, natione Hispanus, patria Vallisoletanus, Societatem Jesu complexus anno 1604; vir scientia, zelo, san-

ctitate, devotione erga sacram Virginem clarus, et eximius prædicator, efflavit animam omnibus virtutibus ornatam Vallisoleti, die 4 julii, anno 1669. Edidit laboriosissimos ille plura opera, quorum præcipua: *Commentaria in Evangelia sanctorum, et temporis, panegyricis moralibus illustrata*, — *Vetus et novum Testamentum literalibus et moralibus commentariis illustratum*, — *Universæ theologiæ receptiores sententiæ*, — *Liber theologiæ moralis*.

ESPARS. — Martinus de Esparsa Artieda, natione Hispanus, e Societate Jesu, quam complexus est anno 1621, florebat xvii sæculo. In pluribus locis professor fuit philosophiæ et theologiæ, deinde censor librorum a Societate Jesu edendorum, qualificator sacre Inquisitionis Romanæ et consultor sacre congregationis Rituum. Edidit *Cursum theologicum, libris decem*, — *De immaculata conceptione B. Mariæ Virginis deducta ex origine peccati originalis*, — *De virtutibus moralibus in communi*.

ESPEN. — Claudius d'Espence, Latine Espenæus, natione Gallus, Sorbonicus doctor, vir judicio et modestia eminens, bonus prædicator, Lutetiæ decessit 1571. Multa reliquit opera eleganter et nobiliter scripta: præcipua sunt: *De matrimonii clandestinitate*, — *Commentaria in epistolas S. Pauli ad Timotheum et ad Titum*, — *De institutione principis Christiani*.

ESPEN., vide Van Espen.

ESTI. — Guillelmus Estius (William Hessels Van Est), natus in Hollandia, anno 1542, clarus theologus, doctor Lovaniensis, theologiæ professor Duaci, seminarii superior, præfectus ecclesiæ S. Petri et cancellarius Universitatis, obiit in hac urbe 1615. Edidit multa opera quorum præcipua: *Commentaria in Magistrum sententiarum*, — *Commentaria in Epistolas S. Pauli*, — *Notæ in loca difficiliora Scripturæ sacre*....

EUGEN. LOMBARD. vid. Sfondratus.

EURIPID. — Euripides, natione Græcus, Salaminiæ natus anno (A. C.) 480, illustris poeta tragicus, primus minister Archelai, regis Macedonia, decessit anno 407. Composueret 75 tragedias, quarum 19 supersunt et 152 versus vicesimæ.

EUSEB. — Eusebius Pamphili, circiter 267 natus, episcopus Cæsariensis anno 315, concilio Nicæno adfuit 325, et condemnationi errorum Arii subscripsit. Obiit anno 358. Multa reliquit eximia opera: *Historia ecclesiastica*, — *Chronicon*, — *De præparatione et demonstratione evangelica*, — *Commentaria in Psalmos et Isaiam*. Vide hujus opera in *Patrologia Græca*, edit. Migne.

EUTHYM. — Euthymius Zigabenus, monachus Constantinopolitanus in xii sæculo, jussus ab Alexio I, opus composuit cui titulus est: *Panoplia*, seu confutatio omnium errorum. Scripsit quoque *Commentaria in Psalmos, in Cantica et in Evangelia*.

EVAGR. — Evagrius, cognomine Scholasticus, Epiphaniæ natus anno 556, advocatus, deinde Antiochiæ quæstor, *Historiam ecclesiasticam* composuit, in sex libros distributam.

EVEI. — Jacobus Eveillon, natione Gallus, canonicus Andegavensis, natus anno 1572, migravit ad Dominum, 1651. Misericordia erga pauperes insignis, hic doctus clericus plura composuit opera quorum præcipua sunt: *De processionibus ecclesiasticis*, — *De recta psallendi ratione*, — *Traité des excommunications et des monitoires*.

EVERARD. — Everardi Nicolas (Klaas Everts), in Zelandia natus, jurisconsultus, canonicus Bruxellarum, consiliarius curiæ supremæ, in hac urbe decessit anno 1552. Edidit: *Topica juris, sive loci argumentorum legales*, — *Consilia, sive responsa juris*.

EYB. — Eybel Josephus Valentinus, natione Gallus, professor juris canonici Viennæ, obiit 1805. Cujus duo præcipua opera sunt: *Ordre des principes de la jurisprudence ecclésiastique*, — *Corps de droit*

pastoral moderne. — Introduction au droit ecclésiastique des catholiques.

EYMERIC. — Eymericus Nicolaus, ordinis Prædicatorum, natione Hispanus, Gerundæ obiit anno 1399. Inquisitor fuit contra Valdenses, capellanus Gregorii XI, et causarum hæreticarum iudex. Cujus præcipuum opus : *Directorium inquisitorium*.

F

FAB. (A.) — Antonius Faber (Favre), jurisconsultus celebris XVII sæculi, natione Gallus, Sabaudie senatus protopraeses, obiit 1624. Plurima de jure egregie scripsit : *De erroribus interpretum juris*, — *Comment. in Pandectas*, — *Codex Fabrianus*....

FAB. (M.) — Mathias Faber, natione Germanus, gente Bavarus, procancelarius Universitatis de Catholica religione in Palatinatu optime meritus, Societatem Jesu jam senex complexus est, et obiit Tyranae anno 1535. Ante ingressum in Societatem Jesu ediderat Latine : *Concionum opus tripartitum*, — *Controversias contra Altorfenses professores*.

FAB. (Ph.) — Philippus Faber, Faventinus, convent. theologus vere doctus, in universitate Patavina sacrae theologiae publicus professor, ordinis Minorum, jure XVII sæculo florebat. Scripsit : *Quæstiones præcipuas philosophiæ, juxta mentem Scoti*, — *Commentaria in quatuor libros Sententiarum*, — *Disputationes theologicas de poenitentia*, — *Expositiones in metaphysicam*.... — Alius est Faber Xaverius, ordinis Minorum, qui scripsit opus cui titulus est : *Compendium de casibus reservatis*.

— Cujusdam Fab. Pet. citantur Commentaria ad titulum *De regalibus iuribus*.

FABRIC. — Fabricius Joannes Albertus, natione Germanus, eloquentiæ professor Harmoniæ, eruditissimus et doctissimus bibliographorum, natus Lipsiæ anno 1668, apud Hammonienses decessit, 5 april. 1736. Scripsit multa opera quorum præcipua sunt : *Codex apocryphus Novi Testamenti collectus*, — *Bibliotheca Græca, sive notitia scriptorum veterum Græcorum quorumcunque monumenta integra aut fragmenta edita exstant*, — *Bibliotheca Latina ecclesiastica*.

FABROT. — Fabrotus Carolus Annibal, natione Gallus, in Provincia natus anno 1580, in eadem Provincia professor juris et consiliarius ad Parlamentum, obiit 1659. Cujus præcipua opera sunt : *Notæ in Instituta Justiniani*, — *Tractatus de usura*, — *Collectio constitutionum ecclesiasticarum*, — *Bibliotheca juris canonici*.

FACHIN. — Fachineus vel Fachinus, forte jurisconsultus cui attribuitur opus quod titulum præbet : *Controversia juris*.

FAGNAN. — Fagnanus Prosper, patria Romanus, peritus jurisconsultus, per quindecim annos secretarius sacrae Congregationis, oculis orbatu 44 anno ætatis suæ, attamen usque ad obitum 1678 labori incubuit. Scripsit eximium opus cui titulus est : *Commentaria in decretales*.

FAGUND. — Stephanus Fagundez, Societatis Jesu, natione Hispanus, vir doctus et pius, migravit ad Dominum anno 1645. Scripsit : *In præcepta Ecclesiæ et Decalogi*, — *De justitia et contractibus*.

FARGN. — Franciscus de Fargna, doctor utriusque juris, scripsit opus cui titulus est : *De jurepatronatus*.

FARINAC. — Prosper Farinacius (Farinacci), celebris jurisconsultus, patria Romanus, natus anno 1554, vir dubia probitate, munere procuratoris fiscalis maxima cum severitate functus est; non pauca scripsit opera inter quæ : *Decisiones Rotæ Romanæ*, — *Theoria criminalis*, — *Consilia*.

FASSON. — Fassoni Liberatus, doctus monachus ordinis Scholarum piarum, obiit Romæ anno 1707. Scripsit : *De cultu Christo a magis adhibito*, — *De priorum in sinu Abraham beatitudine ante Christi mor-*

tem, — *De Leibnitiano rationis principio*, — *De miraculis adversus Ben. Spinosam*.

FELIN. — Felinus Sandæus, jurisconsultus, ineunte XVI sæculo florebat; Rotæ causarum auditor fuit sub Alexandro VI. Scripsit : *Commentarios in libros decretalium*, — *Historiam Alphonsi Aragonici*.

FENECH. — Fenech Joannes Lucas, juris utriusque doctor, Romæ parochus, scripsit librum cui titulus est : *Flores casuum conscientie*.

FERRAR. — Ferrari vel Ferrarius Franciscus Bernardinus, Mediolanensis doctor, anno natus 1577, obiit 1669. Peragravit Italiam et Hispaniam ut libros colligeret. Scripsit : *De ritu sacrarum concionum*, — *De veterum acclamationibus et plausu libri septem* — *Thesaurum antiquitatis Romanorum*....

FERRET. — Emilius Ferret, peritus jurisconsultus XVI sæculi, natione Italus, secretarius S. Pontificis Leonis X, consiliarius ad Lutetiæ parlamentum, obiit 1552. Scripsit : *Opera juridica*.

FEVARD. — Franciscus Fevardentius, ordinis Minorum, natione Gallus, sacrae theologiae doctor, Constantiæ Neuetriacæ natus 1541, contra hereticos ardentè prædicavit : multa cujus exstant opera : *Theomachia Calvinista*, — *Historia Jobi*, — *Honilia*. Migravit ad Dominum anno 1610.

FILARG. — Petrus Filargus, ordinis Minorum, doctor refulgidus, episcopus Mediolanensis, cardinalis, deinde papa electus 1409, sub nomine Alexandri V, multa opera scripsit, quorum præcipua : *Commentaria in quatuor libros Sententiarum*, — *Quodlibeta*, — *Regulas cancellariæ*.

FILLIUC. — Vincentius Filliucius, natione Italus, patria Senensis, e Societate Jesu, rector primum Senensis collegii, poenitentiaris deinde papæ constitutus est et responsor ad quæstiones conscientie, donec obierit Romæ anno 1622. Scripsit : *Moralium questionum de Christianis officiis, et casibus conscientie ad formam cursus*, — *Appendicem posthumam de statu clericorum*.

FLAV. JOSEPH. — vide Josephus.

FLEURY. — Fleury Claudius, clericus, natione Gallus, sub-præceptor puerorum principum Gallie, unus ex Academia, vir doctrina, scientia et virtutibus omnibus clarus, migravit ad Dominum anno 1725. Multa opera scripsit quorum præcipua : *Histoire ecclésiastique*, — *Histoire de l'Eglise gallicane*, — *Institution au droit ecclésiastique*, — *Mœurs des premiers Chrétiens*, — *Catechismus philosophicus*, — *Histoire du droit français*.

FLODOARD. — Flodoardus seu Frodoardus, historicus Ecclesiæ Rhemensis, natione Gallus, clericus, deinde monachus, obiit in monasterio S. Remigii anno 966. Scripsit : *Historiam Ecclesiæ Rhemensis et Chronicon*.

FLOREZ. — Florez Henricus, natione Hispanus, natus anno 1701, ordinis S. Augustini, doctissimus monachus, obiit 1772. Scripsit opus cui titulus est : *España sagrada, teatro geografico-historico de la Iglesia de España*.

FLORIAN. — Joannes Petrus Claris de Florian, natione Gallus, unus ex Academia, obiit Cellis 1794. Multa opera edidit sermonis suavitate insignia, quorum præcipua : *Nouvelles*, — *Fables nouvelles*, — *Numa Pompilius*, — *Contes*.

FLORIMUND. DE REMUND. — Florimundus de Remundo, natione Gallus, consiliarius ad parlamentum Burdigalense, obiit anno 1602. Scripsit plures tractatus inter quos eminent : *Tractatus de Antichristo*, — *De origine hæresion*.

FONTAN. — Franciscus Fontana, provinciæ Lombardiæ, patria Comensis, ordinis Prædicatorum, concionator celebris, theologus apprime doctus, cujus cum laude meminerunt Alphonsus Fernandez et Maraccius. Floruit anno 1595, et fuit prior in pluribus conventibus. Edidit *De rosario beatissimæ V. Mariæ librum unum*.

FONTAN. JACOB. — Fontana Jacobus, natione

Flandrens, e Societate Jesu, Romæ decessit, anno 1761; peritus et ardentissimus fuit Ecclesiæ defensor. Edidit præcipue opus *De bulla Unigenitus*.

FONTANIN. — Fontanini Justus, natione Italus, archiepisc. Ancyrensis, canonicus Ecclesiæ S. Mariæ Majoris, Romæ obiit anno 1736. Doctissimus erat et fere cum omnibus doctis commercio utebatur epistolarum. Inter præcipua opera hujus episcopi numerantur : *De corona ferrea*, — *Biblioteca dell' eloquenza italiana*, — *Achates Isiacus annularis commentariolo illustratus ex musæo Alex. Capponii*, — *Vindiciæ antiquorum diplomatum*, — *De antiquitatibus Hortæ colonie Etruscorum*.

FORNAR. — Martinus Fornarius, natione Italus, patria Brundisius, e Societate Jesu, professor litterarum humaniorum, migravit ad Dominum Romæ, in domo professorum, anno 1612. Scripsit : *Institutionem confessoriorum ea continentem, quæ ad praxim audiendi confessiones pertinent*, — *Annotationes et additiones de sacro ordine*.

FORSTER. — Forsterus Nathaniel, theologus, philologus, natione Anglus, sacrae theologiae doctor, plurimum episcoporum capellanus, canonicus Ecclesiæ Bristolii, deinde prædicator regis, apud Westmonasterium migravit ad Dominum, anno 1757. Præcipua hujus opera sunt : *Platonis dialogi quinque*, — *Tractatus de matrimonio minorum*, — *De antiquitate artium*, — *Popery destructive of the evidence of christianity*.

FORTI. — Forti Petrus Maria, e Societate Jesu, scripsit opus cui titulus est : *Tractatus de conservatoribus*.

FORTUNAT. — Fortunatus a Brixia, hujusce civitatis episcopus, in Longobardia, philosophus Longobardorum cognominatus est. Familiaris erat S. Germano Parisiensi. Migravit ad Dominum anno 569. Et attribuitur : *Philosophia sensuum mechanica*.

FORTUNAT. VENANT. — Fortunatus Venantius, episcopus Pictaviensis, natione Italus, egregius poeta, migravit ad Dominum anno 609. Vide opera Fortunati in *Patrologia Latina*, edit. Migne, tom. LXXXVIII.

FRANCES. M. — Michael Antonius Frances de Urtugoyti, archid. Cæsaraugustanus, cujus citatur opus cui titulus est : *De ecclesiis cathedralibus*.

FRANCES. THOM. — Thomas Frances de Urtugoyti, Hispanus, Cæsaraugustæ natus et Didaci Barbastrensis episcopi germanus frater, provinc. Aragonum regularis observ. filius, ac ex-minister provincialis, lector jubilatus, et ordinis ex-secretarius generalis, florebat XVII sæculo, vir quidem apprime doctus, Latine edidit : *Certamen scholasticum, expositivum argumentum pro Deipara, continens quæ de instanti conceptionis possunt*. . . . et alia multa opera.

FRANCIOTT. — Franciotti Cæsar, natione Italus, clericus regularis S. Mariæ de Luca, edidit opus cui titulus est : *Historia sacra Lucensis*, 1613.

FRANCISC. (S.) PAT. — S. P. Franciscus Assisias, natione Italus, natus in Umbria, anno 1182, patriarcha Minorum, vir insigni virtute præditus, migravit ad Dominum, anno 1226. Varia scripsit opuscula, — *Orationes diversas*, — *Epistolæ*, — *Collationes monasticas*, — *Apophthegmata*, — *Familiaria*, — *Colloquia*, — *Parabolas*, — *Oracula et sententias*, ac varia alia.

FRANCISC. A MARC. — Franciscus de Marchia, Picenus, Minorita, scripsit : *Commentaria in libros naturales Aristotelis*, — *In quatuor libros Sententiarum*, — *In quatuor evangelistas*.

FRANCISC. DE CAND. — Franciscus a Candia, doctor fertis appellatus, scripsit : *In quatuor libros Magistri sententiarum uberes commentarios*.

FRANCE. — Franck Joannes Christianus, juris-

FERRAR. VIII.

consultus, natione Germanus, scripsit : *Bibliothecam academicam*, — *Institutiones juris cambialis*.

FRANCOLIN. — Balthasar Francolinus, natione Italus, Societatem Jesu complexus est anno 1666, theologiam et philosophiam Romæ docuit, et in collegio Romano obiit anno 1709 eximius scientia et virtute. Scripsit : *Tyrocinium theologicum*, — *Disciplinam poenitentiae*.

FRANCUS. — Philippus Francus, jurisconsultus cui tribuitur opus : *Commentaria in Decretales*.

FRANTZKE. — Frantzke Georgius, jurisconsultus, natione Germanus, juris professor et cancellarius curiæ justitiæ apud Gotham, anno 1659 obiit. Scripsit : *Doctrinam de laudemis*, — *Commentaria ad priores XXI libros Digestorum*, — *Resolutionum libros tres*, — *Commentarium ad instituta*.

FRASS. — Claudius Frassen, natione Gallus, natus anno 1620, ordinis Minorum, definitor generalis S. Francisci Observantiæ, doctor Sorbonicus, custos Lutetiæ, in hac urbe migravit ad Dominum, anno 1711. Scripsit : *Scotum academicum*, — *Philosophiam*, — *Theologiam*, — *Disquisitiones theologicas*.

FRAXINELL. — Fraxinellus Paulus, natione Italus, alumnus congregationis Lombardiæ, vixit sæculo XVII, S. Theologiae doctor, vir insigni eruditione ornatus, Bononiæ theologiae professor. Erat consultor S. Inquisitionis, et ab Urbano VIII pontifice maximo constitutus fuit vicarius generalis apostolicus congregationis Carbonariæ : Bononiæ 1639 exspiravit. Ordinis erat S. Augustini. Edidit opus cui titulus est : *De sacerdotum obligationibus ad missas pro aliis ex justitia celebrandas*.

FREHER. — Freherus Marguardus, natione Germanus, jurisconsultus, juris professor, adhibitus in rebus difficillimis ab electore Friderico IV, obiit 15 Maii 1614. Multa opera scripsit quorum præcipua : *Origines Palatinæ*, — *De inquisitionis processu*, — *Rerum Bohemicarum scriptores*, — *Rerum Germanicarum scriptores*, — *Corpus historiae Franciæ*.

FRITSCH. — Fritsch Ahasyerus, natione Germanus, eruditus, jurisconsultus, philosophus, obiit anno 1701. Composuit ducenta opera, sexaginta jurisprudentiæ, et ascetica tredecim : *De primariis precibus imperialibus*.

FROMAC. — Vincentius Fromageau, theologus et casuista Lutetiæ natus XVII sæculo, doctor Sorbonicus, humilitate, pietate et scientia clarus, migravit ad Dominum anno 1705. Edidit *Decisiones casuum conscientie*.

FUGA. — Vincentius Fuga, historiæ et geographiæ in seminario Patavino lector, edidit opus cui titulus est : *Notitiæ orbis sacri et profani*.

FULGENT. (S.) — Fabius Claudius Gordianus Fulgentius, natione Africanus, primum monachus, dein episc. Ruspensis, adversus Arianos fortiter restitit, exsulque a Trasimundo, rege Vandalorum, Sardiniam adiit. Hilderico regnante in Italiam rediit; obiit 533. Vir ille eximius virtute et scientia multa theologica opera composuit quæ legere est in *Patrologia Latina*, edit. Migne, tom. LXV.

FUM. Bartholom., vide Armilla.

G

GAB. BIEL. — Gabriel Biel, unus ex illustrissimis scholasticis sui sæculi, philosophiam et theologiam diu Tubingæ docuit, ubi decessit, anno 1495. Edidit : *Commentaria in lib. Sententiarum*, — *Expositionem in canonem Missæ*.

GAB. — Gabriel, ordinis Minorum, lector capucinus, edidit opus cui titulus est : *Theologia moralis*.

GAGLIARD. — Gagliardus Paulus (Gagliardi), doctus canonicus Brixiae, ubi decessit anno 1742.